

Høgskolen i Telemark

EKSAMEN

5004 FINANSREGNSKAP MED KONSERN

07.01.2009

Tid:	9-13
Målform:	Bokmål
Sidetall:	5 sider, inkl. denne side.
Hjelpemiddel:	Norges lover, særtrykk av lover eller lovsamling, Skattelovsamling(Jarøy eller Gjems-Onstad). Revisors håndbok, kopier av Norske Regnskapsstandarder. Rentetabell. Kalkulator(med tomt minne).
Merknader:	Alle oppgaver skal besvares. I den utstrekning oppgavene inneholder ufullstendige opplysninger, må du selv ta nødvendige forutsetninger. Evt. forutsetninger må klart fremgå av besvarelsen. Det skal anvendes gjeldende lov- og forskriftsregler ved besvarelsen av oppgavene. Kandidaten skal begrunne sitt svar og henvise til gjeldende lov- og forskriftsregler.
Vedlegg:	Ingen.

Eksamensresultata blir offentliggjort på nettet, via Arena høgskole. I tillegg finn du eksamensresultatlistene på utsida av eksamenskontoret, men da treng du kandidatnummeret ditt, så du bør notere dette på en lapp og legge den i lommeboka.

Avdeling for allmennvitenskaplege fag,

Oppgave 1. (Beregnet tid: 90 minutter).

Vei- og bruspesialisten AS er et entreprenørselskap som bygger bruer og veier for det offentlige. Selskapet kommer ikke inn under definisjonen små foretak, jfr Regnl § 1-6. I X3 inngikk selskapet en kontrakt med Statens Vegvesen om bygging av en ny vegstrekning som inkluderte bygging av en ny bru. Byggingen startet 01.10.X3.

Opplysninger om vei- og bruprosjektet:

Avtalt honorar for bygging av vei og bru; Kontraktssum: kr. 240 000 000.

Estimerte totale byggekostnader ved byggestart: kr. 220 000 000.

Byggeperiode: 01.10.X3 – 31.12.X5.

X3

Pr. 31.12.X3 har det blitt forbrukt kr. 33 000 000 i anleggskostnader. Byggingen er i rute fysisk og det har ikke påløpt noen uforutsette kostnader pr. 31.12.X3. Det er fakturert og bokført anleggssinntekter på kr. 35 500 000.

Spm. 1

Hva blir inntekten for anleggskontrakten i X3 og hvilke bokføringer må foretas vedr. disse anleggskontraktssinntektene for at de skal bli riktige?

Spm. 2

Hva blir anleggskontrakten sin påvirkning på ordinært resultat før skattekostnad i X3?

I X4 oppstår ekstra kostnader på grunn av problemer med grunnforhold. Dette medfører ekstra anleggskostnader på kr. 22 000 000. For øvrig går resten av prosjektet som planlagt i X4. Tidspunktet for ferdigstilling av anleggskontrakten er fortsatt 31.12.X5 og det forventes ikke å påløpe ytterligere ekstrakostnader på gjenværende del av prosjektet. Det har i X4 påløpt totalt kr. 112 200 000 i anleggskontraktsskostnader og det er i X4 fakturert og bokført anleggskontraktssinntekter på kr. 108 300 000.

Spm. 3

Gjennomfør nødvendige beregninger og bokføringer slik at anleggskontrakten blir korrekt behandlet i regnskapet for X4.

Spm. 4

Presenter aktuelle regnskapslinjer med korrekte beløp, som blir anvendt i resultatregnskapet for X4 og balansen pr. 31.12.X4, etter dine bokføringer er gjennomført. Regnskapstall for X3 skal ikke medtas.

Spm. 5

Oppstår det midlertidig forskjell vedrørende denne anleggskontrakten? I tilfelle ja, hva er midlertidig forskjell pr. 31.12.X4?

Oppgave 2. (Beregnet tid: 25 minutter).

Invest AS er et selskap som eier 40 % av aksjene i Skiferproduksjon AS. Aksjene ble kjøpt for kr. 26 000 000 i X1 og er en langsiktig investering. Aksjene har vært en god investering frem til og med X3, fordi Skiferproduksjon AS har hatt en god verdiutvikling på grunn av relativt store overskudd. Til og med X3 har aksjene vært balanseført med kr. 26 000 000. I X4 blir det en

betydelig lavere etterspørsel etter Skiferproduksjon AS sine produkter. Produksjonen av selskapets produkter forventes å bli halvert i de nærmeste årene. Årsaken er en global finanskrisen som har oppstått i løpet av X4. Det er uvisst hvor lang tid denne finanskrisen vil pågå og påvirke etterspørselen etter selskapets produkter, men generelle økonomiske rådgivere og markedsaktører innen finansverden mener at det vil være lav etterspørsel minst i 2 år og deretter bli en sakte bedring i de påfølgende årene. Deretter forventer man det vil ta ytterligere noen år før etterspørselen har steget til hva den var før finanskrisen startet. På anmodning fra Invest AS's revisor, blir det gjennomført en verdivurdering av aksjene i Skiferproduksjon AS pr. 31.12.X4. Verdivurderingen av aksjene fastslår en estimert netto salgpris på kr. 15 000 000 og en estimert verdi basert på fremtidig forventet avkastning ved fortsatt eie på kr. 17 000 000. Eierne av Invest AS mener at finanskrisen opplagt er forbigående og at man derfor ikke trenger å hensynta den reduserte verdien på aksjene i forbindelse med utarbeidelsen av årsregnskapet for X4.

Spm. 1.

Hva er din vurdering av eiernes mening om at finanskrisen er forbigående? Vil en kunne unnlate å foreta nedskrivning av aksjene i årsregnskapet for X4 med denne begrunnelsen?

Uansett hva svaret ditt ble på spørsmål 1; legg nå til grunn at det blir bestemt å nedskrive aksjene.

Spm. 2.

Hvordan skal da aksjene i Invest AS behandles i årsregnskapet for X4 og hva blir balanseført verdi pr. 31.12.X4?

Spm. 3

Påvirker nedskrivningen beregningen av selskapets skattekostnad for X4? I tilfelle ja, hvordan påvirkes skattekostnaden?

Oppgave 3. (Beregnet tid: 20 minutter).

Konsernregnskap skal utarbeides når gitte krav er oppfylt.

Spm. 1.

I hvilke(t) tilfelle(r) skal konsernregnskap utarbeides?

Spm. 2.

Hva består et konsernregnskap av og i hvilket dokument skal det presenteres?

Spm. 3.

Hvordan og av hvem godkjennes konsernregnskapet endelig i et selskap?

Oppgave 4 (Beregnet tid: 105 minutter).

Alle tall i oppgaven er oppgitt i 1 000 kroner. I besvarelsen skal tall være i 1 000 kroner med en desimal.

Solida AS(heretter kalt M) kjøpte 01.01.X8 90 % av selskapet Sportsutstyr AS(heretter kalt D) for kr. 20 000. Grunnlaget for å betale kr. 20 000, har vært en omfattende gjennomgang og vurdering av D sine aktiviteter, eiendeler og gjeldsposter. Det ble ved beregningen lagt til grunn følgende merverdier:

Tomter:	kr. 2 000
Bygninger:	kr. 5 000
Aksjer, klassifisert som anleggsmidler:	kr. 1 000
Varelager:	kr. 100
Aksjer, klassifisert som omløpsmidler:	kr. 1 800

Pr. 01.01.X8 hadde M og D følgende balanser etter at kjøpet av aksjene var bokført:

Eiendeler:	M	D
Anleggsmidler:		
Tomter	2 000	5 000
Bygninger	6 000	10 000
Maskiner og inventar	1 000	1 000
Aksjer i Drift AS	20 000	0
Aksjer i andre selskaper	36 000	1 000
Omløpsmidler:		
Varelager	0	1 600
Aksjer	10 000	2 000
Øvrige omløpsmidler	10 000	3 000
Sum	85 000	23 600
Egenkapital:		
Aksjekapital	16 000	6 000
Annen egenkapital	30 000	4 000
Gjeld:		
Utsatt skatt	2 000	1 000
Diverse langsiktig gjeld	33 000	9 000
Diverse kortsiktig gjeld	4 000	3 600
Sum	85 000	23 600

Spm. 1

Sett opp en mer- mindreverdianalyse på konsernetableringstidspunktet. Skatt skal hensyntas med 28 %.

Gjenværende økonomisk levetid for bygninger i D er beregnet til å være 80 år fra 01.01.X8. Eventuell goodwill avskrives over 5 år.

Hendelser i X8:

Salg av maskin fra M til D.

M solgte 01.10.X8 en maskin til D for kr. 2 800. Anskaffelseskost for M var kr. 2 400 og den var anskaffet 01.01.X7. Bokført verdi pr. 01.01.X8 var kr. 2 160. Den ble i M avskrevet med 10 % pr år. Gjenværende økonomisk levetid anses å være uendret etter at D har kjøpt maskinen.

Merverdi i tomter eiet av D.

Virkelig verdi(gjenvinnbart beløp) har i løpet av X8 blitt redusert med kr. 800.

Merverdi i aksjer eiet av D.

Markedsverdien på aksjene D eier, som er klassifisert som anleggsmiddel, har i løpet av X8 økt med kr. 500. D anvender kostmetoden som vurderingsprinsipp for disse aksjene.

Merverdi i varelager til D.

Varene, som hadde merverdi på konsernetableringstidspunktet, har blitt solgt ut av konsernet i løpet av X8.

Varesalg mellom konsernselskapene.

Vareparti som fortsatt er på lager pr. 31.12.X8.

M solgte ett vareparti(A) til D for kr. 1 200. Varepartiet hadde M kjøpt inn for kr. 900. Ingen av varene i dette varepartiet er solgt videre pr. 31.12.X8.

D solgte ett vareparti(B) til M for kr. 500. Dette varepartiet hadde D kjøpt inn for kr. 400. Ingen av varene i dette varepartiet er solgt videre pr. 31.12.X8.

Vareparti som er videresolgt.

D solgte et vareparti(C) til M for kr. 400. Varepartiet hadde D kjøpt inn for kr. 320. Hele varepartiet har blitt solgt videre til andre utenfor konsernet i løpet av X8.

Fordring og gjeld mellom konsernselskap.

Pr. 31.12.X8 har D en fordring på M på kr. 500.

Avsatt utbytte.

For regnskapsåret X8 har D avsatt utbytte med kr. 350 og M avsatt utbytte med kr. 500.

Årsresultat i D.

D har et årsresultat etter skatt i X8 på kr. 3 000 og M har et årsresultat etter skatt på kr. 7 800.

Spm. 2

Med utgangspunkt i ovenforstående opplysninger skal du utarbeide alle korreksjoner og eliminerings beløp som er nødvendig for at man skal kunne utarbeide konsernresultatregnskapet for X8 og konsernbalansen pr. 31.12.X8. Det skal av din løsning klart fremgå hvilke regnskapslinjer som skal korrigeres og med hvilket beløp de skal korrigeres med.